

Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008

2008 mccc 2

Atodol

15 Canllawiau a chyfarwyddiadau

- (1) Wrth arfer eu swyddogaethau o dan y Mesur hwn, rhaid i'r cyrff canlynol roi sylw i ganllawiau a roddir o bryd i'w gilydd gan Weinidogion Cymru—
  - (a) awdurdodau lleol;
  - (b) cyrff llywodraethu ysgolion a gynhelir;
  - (c) cyrff llywodraethu sefydliadau yn y sector addysg bellach.
- (2) Rhaid i awdurdod lleol wneud y cyfryw drefniadau teithio i ddysgwyr o dan adran 3, adran 4 neu adran 6 ag y mae Gweinidogion Cymru yn ei gyfarwyddo i'w gwneud.
- (3) Wrth wneud trefniadau o dan adran 3, adran 4 neu adran 6 rhaid i awdurdod lleol gydymffurfio ag unrhyw gyfarwyddiadau a roddir gan Weinidogion Cymru.
- (4) Caniateir i gyfarwyddiadau o dan yr adran hon gael eu rhoi i un awdurdod lleol neu fwy neu i awdurdodau lleol yn gyffredinol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 15 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
- I2** A. 15 mewn grym ar 6.3.2009 gan O.S. 2009/371, **ergl. 2(1), Atod. Rhn. 1**

16 Gwybodaeth am drefniadau teithio

Caiff rheoliadau ei gwneud yn ofynnol i awdurdod lleol gyhoeddi, ar y cyfryw adegau ac yn y cyfryw fodd ag a ragnodir, wybodaeth—

- (a) a ddaw i law wrth wneud asesiadau o dan adran 2(2);
- (b) am asesiadau a wneir o dan yr adran honno;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Atodol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 05 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (c) am y trefniadau teithio a wneir o dan y Mesur hwn;
- (d) am y cod ymddygiad wrth deithio a wneir o dan adran 12.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 16 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
- I4** A. 16 mewn grym ar 6.3.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(1), **Atod. Rhn. 1**

17 Cydweithredu: gwybodaeth neu gymorth arall

- (1) Rhaid i gorff llywodraethu ysgol a gynhelir neu sefydliad yn y sector addysg bellach yng Nghymru roi i awdurdod lleol unrhyw wybodaeth neu gymorth arall y mae'n rhesymol bod ar awdurdod lleol ei hangen neu ei angen er mwyn iddo gyflawni ei swyddogaethau o dan y Mesur hwn.
- (2) Rhaid i awdurdod lleol roi i awdurdod lleol arall unrhyw wybodaeth neu gymorth arall y mae'n rhesymol bod ar awdurdod lleol arall ei hangen neu ei angen er mwyn iddo gyflawni ei swyddogaethau o dan adrannau 2, 3, 4 a 6.
- (3) Rhaid i awdurdod lleol roi i bennaeth ysgol berthnasol unrhyw wybodaeth neu gymorth arall y mae'n rhesymol bod ar bennaeth ei hangen neu ei angen ynghylch ymddygiad disgybl cofrestredig yn ei ysgol tra oedd y disgybl yn manteisio ar drefniadau teithio a wnaed gan yr awdurdod lleol o dan y Mesur hwn.
- (4) Rhaid i bennaeth ysgol berthnasol roi i awdurdod lleol unrhyw wybodaeth neu gymorth arall y mae'n rhesymol bod ar yr awdurdod lleol ei hangen neu ei angen er mwyn iddo gyflawni ei swyddogaethau o dan adran 14.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 17 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
- I6** A. 17(1)(2) mewn grym ar 6.3.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(1), **Atod. Rhn. 1**
- I7** A. 17(3) mewn grym ar 1.9.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(2), **Atod. Rhn. 2**
- I8** A. 17(4) mewn grym ar 4.1.2010 gan O.S. 2009/2819, **ergl. 2(2)(c)**
- I9** A. 17(4) mewn grym ar 4.1.2010 gan O.S. 2009/371, **ergl. 2(2)(c)**

18 Talu costau teithio gan awdurdod lleol y mae plentyn yn derbyn gofal ganddo

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo awdurdod lleol ("awdurdod A") yn gwneud trefniadau teithio o dan adran 3 neu adran 4 ar gyfer plentyn sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol sy'n gyfrifol am ardal wahanol ("awdurdod B").
- (2) Caiff awdurdod A alw ar i awdurdod B ad-dalu'r cyfan neu ran o'r gost o wneud trefniadau teithio.
- (3) Rhaid i awdurdod B gydymffurfio â'r galw am ad-dalu.

Gwybodaeth Cychwyn

- I10** A. 18 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
- I11** A. 18 mewn grym ar 1.9.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(2), **Atod. Rhn. 2**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Atodol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 05 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

19 Penderfynu ar breswylfa arferol mewn amgylchiadau arbennig

- (1) Os nad oes gan berson breswylfa arferol, mae'r person hwnnw i'w drin at ddibenion y Mesur hwn fel pe bai'n preswyllo fel arfer yn y man lle y mae'n preswyllo am y tro.
- (2) Mae is-adrannau (3) i (6) yn gymwys i blentyn neu berson ifanc sydd naill ai—
  - (a) yn ddisgybl cofrestredig mewn ysgol, neu
  - (b) wedi ymrestru yn fyfyrwr llawnamser mewn sefydliad yn y sector addysg bellach.
- (3) Mae'r is-adran hon yn gymwys i blentyn neu berson ifanc—
  - (a) nad yw ei rieni'n cyd-fyw, a
  - (b) sy'n byw fel arfer gyda mwy nag un rhiant yn ystod y cyfnodau pan yw'r plentyn neu'r person ifanc yn cael addysg neu hyfforddiant.
- (4) Mae'r is-adran hon yn gymwys i blentyn neu berson ifanc sy'n byw fel arfer gyda rhiant ac mewn cartref plant hefyd yn ystod y cyfnodau pan yw'r plentyn neu'r person ifanc yn cael addysg neu hyfforddiant.
- (5) At ddibenion y Mesur hwn—
  - (a) mae plentyn neu berson ifanc y mae is-adran (3) yn gymwys iddo yn preswyllo fel arfer yn y manau lle y mae y naill o'i rieni a'r llall yn preswyllo fel arfer;
  - (b) mae plentyn neu berson ifanc y mae is-adran (4) yn gymwys iddo yn preswyllo fel arfer yn y cartref plant ac yn y man lle y mae ei riant yn preswyllo fel arfer.
- (6) Ond os oes mwy na dau o'r cyfryw fannau, mae'r plentyn neu'r person ifanc yn preswyllo fel arfer yn y ddau fan sydd agosaf—
  - (a) at yr ysgol lle y mae'r plentyn neu'r person ifanc yn ddisgybl cofrestredig, neu
  - (b) at y sefydliad yn y sector addysg bellach lle y mae'r plentyn neu'r person ifanc wedi ymrestru'n fyfyrwr llawnamser.
- (7) Yn yr adran hon—
  - [^{F1}(a) ystyr “cartref plant” yw mangre lle y mae—
    - (i) gwasanaeth cartref gofal yn cael ei ddarparu'n gyfan gwbl neu'n bennaf i blant neu bobl ifanc; neu
    - (ii) gwasanaeth llety diogel yn cael ei ddarparu;ac yn y paragraff hwn mae i “gwasanaeth cartref gofal” a “gwasanaeth llety diogel” yr ystyr a roddir yn Rhan 1 o Ddeddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (dccc 2);]
  - (b) ystyr “rhiant” yw rhiant o fewn yr ystyr sydd i “parent” yn adran 576(1) o Ddeddf Addysg 1996 ac sy'n unigolyn.

Diwygiadau Testunol

- F1** A. 19(7)(a) wedi ei amnewid (2.4.2018) gan Rheoliadau Deddf Rheoleiddio ac Arolygu Gofal Cymdeithasol (Cymru) 2016 (Diwygiadau Canlyniadol) 2018 (O.S. 2018/195), rhlau. 2(1), 42

Gwybodaeth Cychwyn

- I12** A. 19 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler a. 28(2)
I13 A. 19 mewn grym ar 6.3.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(1), Atod. Rhn. 1

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Atodol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 05 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

20 Diwygiadau i adran 444 o Ddeddf Addysg 1996

(1) Diwygir adran 444 o Ddeddf Addysg 1996 (mynychu'r ysgol) fel a ganlyn.

(2) Yn lle is-adran (4) rhodder—

“(4) The child is not to be taken to have failed to attend regularly at the school if the parent proves that the local authority have failed to discharge—

- (a) a duty to make transport arrangements in relation to the child under section 3 of the Learner Travel (Wales) Measure 2008, or
- (b) a duty to make travel arrangements in relation to the child under section 4 of that Measure.”

(3) Yn is-adran (5) yn lle “subsections (3D) and (4)” rhodder “subsection (3D)”.

Gwybodaeth Cychwyn

I14 A. 20 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler [a. 28\(2\)](#)

I15 A. 20 mewn grym ar 1.9.2009 gan [O.S. 2009/371](#), [ergl. 2\(2\)](#), [Atod. Rhn. 2](#)

21 Diwygiadau i Ddeddf Addysg 2002

(1) Diwygir Ddeddf Addysg 2002 fel a ganlyn.

(2) Diwygir adran 32 (pennu dyddiadau tymhorau a gwyliau ac amserau sesiynau ysgol) fel a ganlyn—

- (a) yn is-adran (1)(b) o flaen “the governing body” mewnosoder “subject to subsections (5) to (9),”;
- (b) yn is-adran (2)(b) o flaen “the times” mewnosoder “subject to subsections (5) to (9)”;
- (c) ar ôl is-adran (4) mewnosoder—

“(5) Subsections (1)(b) and (2)(b) do not apply in relation to a school in Wales in the circumstances specified in subsection (6).

(6) The circumstances are—

- (a) that the local education authority in whose area the school is situated have given notice in writing to the governing body of the school that the times of the school sessions are to be determined in accordance with subsection (8), and
- (b) that the notice has not been withdrawn by the local education authority.

(7) A local education authority must not issue a notice of the kind mentioned in subsection (6)(a) unless they consider a change in the times of the sessions of that school to be necessary or expedient in order to—

- (a) promote the use of sustainable modes of travel within the meaning of section 11 of the Learner Travel (Wales) Measure 2008, or
- (b) improve the effectiveness or efficiency of travel arrangements made, or to be made, by the authority under that Measure.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Atodol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 05 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- (8) In relation to a school subject to a notice of the kind mentioned in subsection (6)(a)—
- (a) where there are two school sessions on the relevant school day—
    - (i) the local education authority must determine the time each day at which the first school session starts and the second school session ends, and
    - (ii) the governing body must determine the time each day at which the first school session ends and the second school session starts;
  - (b) where there is one school session on the relevant school day the local education authority must determine the time each day at which the school session starts and ends.
- (9) The Welsh Ministers may make provision by regulations—
- (a) as to the procedure to be followed where the local education authority propose to issue a notice of the kind mentioned in subsection (6)(a);
  - (b) as to the matters to be included in such a notice;
  - (c) as to the implementation of any determination under subsection (8);
  - (d) for enabling the local education authority to determine, for any purposes of the regulations, whether any person is to be treated as a parent of a registered pupil at the school.
- (10) In giving notice as described in subsection (6) and in discharging any function conferred by subsections (7) or (8) or by regulations under subsection (9), a local education authority must have regard to guidance given by the Welsh Ministers.”
- (3) Yn adran 210 (gorchmynion a rheoliadau)—
- (a) yn is-adran (1) yn lle “the National Assembly for Wales” rhodder “the Welsh Ministers”;
  - (b) ar ôl is-adran (6) mewnosoder—
    - “(6A) Any statutory instrument containing regulations made under section 32(9) by the Welsh Ministers is subject to annulment in pursuance of a resolution of the National Assembly for Wales.
    - (6B) Paragraphs 33 to 35 of Schedule 11 to the Government of Wales Act 2006 make provision about the National Assembly for Wales procedures that apply to any statutory instrument containing regulations or an order made in exercise of functions conferred upon the National Assembly for Wales by this Act that have been transferred to the Welsh Ministers by virtue of paragraph 30 of that Schedule.”;
  - (c) yn is-adran (7)—
    - (i) yn lle “the National Assembly for Wales” rhodder “the Welsh Ministers”,
    - (ii) yn lle “the Assembly thinks” ym mharagraff (c) rhodder “the Welsh Ministers think”.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Atodol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 05 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

Gwybodaeth Cychwyn

- I16** A. 21 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
I17 A. 21 mewn grym ar 6.3.2009 gan O.S. 2009/371, *ergl.* 2(1), **Atod. Rhn. 1**

22 Diwygiadau i adrannau 455 a 456 o Ddeddf Addysg 1996

- (1) Diwygir Deddf Addysg 1996 fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 455 (taliadau a ganiateir)—
- (a) ar ôl is-adran (1)(b) mewnosoder—
- “(ba) travel arrangements provided under section 6 of the Learner Travel (Wales) Measure 2008 (“the Measure”) for a registered pupil at a maintained school in Wales, other than arrangements in respect of which, by virtue of section 454(3) of this Act or sections 3 or 4 of the Measure, no charge may be made.”;
- (b) yn is-adran (1)(c) ar ôl “maintained school” mewnosoder “in England” a hepgorer “or 509(2)”;
- (c) ar ddiwedd is-adran (2)(b) hepgorer “or”;
- (d) ar ôl is-adran (2)(b) mewnosoder—
- “(ba) by virtue of subsection (1)(ba) in respect of the provision for a pupil of travel arrangements, or”;
- (e) yn is-adran (3) ar ôl “entry” mewnosoder “travel arrangements.”.
- (3) Yn adran 456 (rheoleiddio taliadau a ganiateir), yn is-adran (3) ar ôl “A regulated charge” mewnosoder “, except any charge permitted by virtue of section 455(1)(ba),”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I18** A. 22 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
I19 A. 22 mewn grym ar 1.9.2009 gan O.S. 2009/371, *ergl.* 2(2), **Atod. Rhn. 2**

23 Diwygiadau i Ddeddf Addysg ac Arolygiadau 2006

- (1) Diwygir Deddf Addysg ac Arolygiadau 2006 fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 162 (pŵer i ddiddymu cyfeiriadau at “local education authority”), ar ôl is-adran (5) mewnosoder—
- “(5A) The Welsh Ministers may by order make such provision as appears to them to be appropriate for the purpose of—
- (a) repealing any reference in a Measure of the National Assembly for Wales to a local education authority (however expressed), and
- (b) replacing it, where it appears to them to be appropriate, with a reference (however expressed) to a Welsh local authority.”
- (3) Yn adran 181—
- (a) yn lle is-adran (1) rhodder—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Atodol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 05 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

- “(1) Any power of the Secretary of State or the Welsh Ministers to make an order or regulations under this Act is exercisable by statutory instrument.”;
- (b) yn is-adran (2)—
- (i) yn lle “the Assembly”, y tro cyntaf y ceir yr ymadrodd hwnnw, rhodder “the Welsh Ministers”,
- (ii) yn lle “the Assembly thinks” ym mharagraff (c) rhodder “the Welsh Ministers think”.
- (4) Ar ôl adran 182 mewnosoder—

“182A Assembly control of orders and regulations

- (1) Any statutory instrument containing an order made under section 162(5A) by the Welsh Ministers may not be made unless a draft of the instrument has been laid before, and approved by a resolution of, the Assembly.
- (2) Paragraphs 33 to 35 of Schedule 11 to the Government of Wales Act 2006 make provision about the Assembly procedures that apply to any statutory instrument containing regulations or an order made in exercise of functions conferred upon the Assembly by this Act that have been transferred to the Welsh Ministers by virtue of paragraph 30 of that Schedule.”

Gwybodaeth Cychwyn

- I20** A. 23 ddim mewn grym ar Gymeradwyaeth Frenhinol, gweler **a. 28(2)**
- I21** A. 23 mewn grym ar 6.3.2009 gan O.S. 2009/371, ergl. 2(1), **Atod. Rhn. 1**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, Croes Bennawd: Atodol yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 05 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Measure associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Measure (including any effects on those provisions):

- s. 7(3)(a)(ai) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 23\(3\)\(b\)](#)